

בענין סוכה תחת חוטי כביסה

הלכה למשה מסיני שכל פחות מג' טפחים כלבוד דמי

הלכה למשה מסיני, שאם דפנות הסוכה גבוהים מהקרקע פחות מג' טפחים, הרי הם כאילו הגיעו לקרקע, שכל פחות מג' טפחים כלבוד דמי, דהיינו, שאנו רואים זאת כאילו הגיעו לקרקע. כמו כן בסכך, כשיש בין סכך לחבירו פחות מג' טפחים, והסוכה צלחה מרובה מחמתה, כשרה, דכל פחות מג' כלבוד דמי. ודין זה הוא בכל התורה כולה, בדיני מחיצות לענין שבת, ולענין שאר דברים.

סכך תחת עצים פסולים

ואם מסכך תחת סכך פסול, הסוכה פסולה. לכן אם מסכך תחת עצים קבועים בגג שלא הונחו לשם צל, הסוכה פסולה, אבל אם יש רווחים בין העצים, ומסכך, הסוכה כשרה אם יש בסכך הכשר צלחה מרובה מחמתה. וכתב המשנה ברורה, שאם יש בין העצים הפסולים פחות מג' טפחים, בין עץ לחבירו, כתב הב"ח שהסוכה תחתיהן פסולה, שכיון שכל פחות מג' טפחים כלבוד דמי, אם כן הרי זה כאילו יש מעל הסכך גג פסול מדין לבוד.

סוכה תחת חוטי כביסה

ומדברי הב"ח הללו פסק המנחת יצחק, שאם מעל לסוכה יש חוטי כביסה, שיש פחות מג' טפחים בין חוט לחוט, הסוכה פסולה, כיון שחוטי הכביסה פסולים לסכך, וכל פחות מג' טפחים כלבוד דמי, והרי יש מעל הסוכה סכך פסול.

אבל הגאון רבי שלמה זלמן אויירבאך זצ"ל ושבת הלוי ועוד הרבה פוסקים, חולקים על המנחת יצחק מכמה וכמה טעמים, טעם א': דהרבה פוסקים חולקים על הב"ח, והתירו את הסוכה שהעצים מעליה סמוכים פחות מג' טפחים, וטעם ב': כיון שלא נאמרה הלכה למשה מסיני שכל פחות מג' טפחים כלבוד דמי רק להקל אבל לא להחמיר, לכן אין לראות את הסכך הפסול בפחות מג' טפחים כמו שהוא לבוד, כיון שלא אומרים לבוד להחמיר. טעם ב': אפילו לפי שיטת הב"ח שאומרים לבוד להחמיר, הני מילי במקום שעומד להיות סתום, כמו בדין העצים הללו שמעל לסכך, שיש בהם רעפים והמקום עומד להסגר על ידי רעפים, לכן אומרים שכל פחות מג' טפחים כלבוד הוא, אבל מקום שבעיקרו הוא פתוח, ואינו עומד להסתם כחוטי כביסה, גם לפי שיטת הב"ח לא אומרים לבוד בחוטי הכביסה.

הלכה למעשה, רוב הפוסקים מקילים בזה, לכן אם יש מעל הסוכה חוטי כביסה והשכן אינו מסכים להוריד, אין להסתכסך עם חבירו בגלל חוטי הכביסה. וגם על פי הלכה אינו יכול לכוף את חבירו להוריד את חוטי הכביסה אלא מתוך הסכמה, כיון ששורת הדין הסוכה כשרה להדריץ גם אם יש חוטי כביסה מעל הסוכה.

אופן שכרה הסוכה לכל הדעות

וצריך לדעת, שאפילו לפי שיטת הב"ח, יש אופן שאין שום פסול בחוטי כביסה, כגון שמניח סכך על חוטי הכביסה. לכן כדי למנוע מחלוקת, יש לקנות מחצלת באורך חוטי הכביסה, ולהדק את המחצלת לחוטי הכביסה שלא תעוף ברוח, ובזה יתבטל פסול חוטי הכביסה. והטעם בזה, דלא אומרים כל פחות מג' כלבוד, אלא כאשר יש אויר בין העצים, אבל כאשר המקום סתום, לא אומרים לבוד, וכיון שהוא סתום בסכך כשר, כבר אין דין של לבוד, ולא דוקא לסתום בין החוטים, אלא הוא הדין להניח על גבי חוטי הכביסה את הסכך.

עוד צריך לדעת, שכביסה שתלויה בחוטי הכביסה אינה פוסלת את הסוכה שתחתיה, שאף על פי שהבגדים פסולים לסכך, והם מעל הסוכה, מכל מקום, כיון שהם תלויים באויר אין להם קביעות, ואינם נחשבים לפסול את הסוכה.